

Berettelse fra Höst Öst 1999

Forfattet av Per Samuelsson, Mälarhöjdens IK
(Hentet fra MIK-nytt)

Höst-Öst

Efter en blöt och tung Smålandskavle så satte jag mig för tredje gången på en Höst-Öst-buss. Färden gick först mot ett ålagille i Karlskrona. Vid baren mötte Terje "Guden" upp, en legendarisk yrkeskartritare från djupaste Norge, dagen till ära iförd ett skägg modell Taliban. Han hade kommit direkt från Norge och väntat i baren sedan lunch. Han var på mycket gott humör. När allt ät- och drickbart var länsat och det blivit dags att åka meddelades vi om att vi drabbats av resans första missöde. En av de två bussarna var trasiga, och vi blev tvungna att klämma in oss allihop in den mindre bussen.

På båten som skulle ta oss över den stormiga Östersjön gungade det bra. Vi underhölls av vackra polskor som dansade lättlädda på en scen, och dansade sedan själva. Tracy, en Australiensisk landslagstjej som har en förmåga att dyka upp överallt, och Katarina, ett Slovakiskt charmtroll som är au-pair hos familjen Mårtensson i Merlänna, showade med sin traditionella Slovakisk-Australiensiska folkdans.

Som packade sillar satt vi sedan den första dagens resa genom Polen. Vid Ostroda var det äntligen avsittning, och i det vackra vädret sprang vi en varvbana i öppen bokskog innan de modigaste badade i sjön. Luchen intogs på ett regemente, och sedan startade en bussfest som varade till strax innan den Vitryska gränsen där bussen körde ner i ett djupt hål på en av de välhållna Polska vägarna så att vi därbak slog huvudet i taket rätt rejält. Blodvite och halv hjärnskakning tog udden av sångarglädjen för ett tag.

De Vitryska tullarna bestämde sig efter tre timmars tumrullning att vi nog inte hade tänkt emigrera till deras land, och släppte därför in alla utom Björn, en Norsk festmotor som alltid har minst fyra hyss i bakfickan. Han fick inte komma in. Vi andra var väl framme sådär vid fyra på morgonen, då vi åt en något sen middag.

De som var vakna under bussresan till tisdagens tävlingsplats kunde beundra Grodnos vackra (nåja) förorter, som mest verkade befolkas av kossor, getter, hästar, höns, hundar, gäss och babuschkor. Men terrängen var läcker: flack småkullig tallskog med sandåsar och gropar. Kartan såg riktigt proffsig ut, och var väl i stort sett hyfsad förutom i ett par sankna områden som jag antagligen nu har utforskat bättre än kartritaren...

När det så mörknade var det dags för sightseeing. Av en snacksalig guide som talade utmärkt vitryska upplystes vi om... ja det minns jag inte. Allt medan vi tittade på ett hål i marken som var becksvart och fyllt med bråte där det tydligen hade där funnits nåt fint på 1200-talet. Vi fick sedan en timme på oss att ströva fritt i stan, vilket tog ungefär 5 minuter.

Sightseeingen följdes av en fest med mat, dryck och dans, som urartade sådär lagom mycket så att alla var glada och nöjda. När så musiken tystnat gjordes ett misslyckat försök att hitta en nattklubb med mer än noll gäster på. Det blev champagnefterfest på hotellet istället. Denna visade sig bli en av resans höjdpunkter. Av hänsyn till läsarna kanske vi inte ska gå in på några närmare detaljer, men uppskattningsvis dracks det, förlåt gick det åt, vitrysk champagne för 15-30.000.000 vitryska rubel.

Morgonen kom kall och regnig. Vi studsade upp ur sängen för att ge oss iväg till ett relativt intressant och lagom kuperat område för ännu en tävling. Alla utom Björn, vars rum det hade varit efterfest på. Han skyllde på att han hade fastnat med foten i golvet när han klev ur sängen på morgonen. Efter ett något okoncentrerat lopp återvände jag och resten av bussens befolkning till hotellet för snabb dusch, lunch avfärd på vad som skulle bli nära nog en äventyrsresa. Som väl var hade den buss som vi lämnat kvar i trasigt skick i Karlskrona nu anslutit sig till vårt muntra gäng.

Efter en mycket kort bussresa nådde vi den Vitrysk-Polska gränsen, där vi tillbringade desto mer tid. Detta var ingalunda bortkastad tid dock, då man ju faktiskt kan sätta världsrekord i diverse grenar som busscrawl och ett varv champagne. När vi så slutligen blev insläppta i Polen så kom vi inte långt förrän nästa bussmissöde inträffade, och vi blev stående någon timme på en bensinmack. Denna tid var ingalunda heller bortkastad då man kunde spendera den med att äta djupfrysad pizza, alternativt köpa alkoholfri äcklig öl till det tredubbla priset av en vanlig öl. Den fortsatta färden genom Polen gick i blixtrande fart, och redan vi tvåtiden på natten nåddes så gränsen mot Ukraina. Tullarna där arbetade mycket snabbt och effektivt, och bara 3½ timme senare rullade vi vidare. Eller snarare studade vidare. Vägarna höll nämligen mindre god kvalitet, och medelfarten lär enligt vaknare källor legat mellan 10-15kmh. Vid åttarycket på morgonen var vi så framme i L'viv och kunde äta kvällsmat.

De som sedan var trötta sov ett par timmar. men vi som kände oss helfräscha tog en taxi in till staden centrum och gick på sightseeing och shoppingrunda. Clownmasker samt mera champagne inhalndlades, men ingen köpte något av de stora grishuvudena som såldes på marknaden.

Dagens lopp bestod av en klassisk distans i starkt kuperad terräng, där regn ingick. Ravinerna här var inte att leka med, men något trött tog jag mig runt levande, men var väl en liten aning trött när det var dags att inta den festlokal som gjorts i ordning för oss. Tröttheten botades hjälpligt av smaken av rysk kaviar och andra delikatesser, samt insikten av att Vicepresidenten av Ukrainas Olympiska kommitté var där. Pliktskyldigt deltog jag i lokala ringdanser och lekar innan jag redan vid ettiden på natten avslutade med en Coca Cola-efterfest på rummet.

Trött i kropp och själ tvingade jag min kropp iväg på fredagens tävling, en varvbana med gemensam start. Tyvärr höll väl kartan än sämre klass än jag, så även om benen kändes förhållandevis pigga så spelade det knappast någon roll när jag missade 7-8 minuter på en 6km bana.

Efter ännu en i raden av ikastede luncher så inträffade något mycket märkligt. Vi startade en resa i fullt dagsljus. Till råga på allt genom ett underbart naturskönt landskap i de lantliga och vilda Ukrainska bergstrakterna. Sakta ringalde sig bussen, och när skymningen föll kom en koherde på vägen med medföljande koflock som inte hade det minsta begrepp om att vägen som de stod och idisslade på faktiskt var en Europaväg. Man skulle kunna säga att de var kolugna. Hur som helst så var det en pittoresk syn när det ur varje skjul längs väg kom ut en babuschka öppnade sin skrangliga grind, varpå hennes kossa klev in i trädgården. Mindre pittoreskt var det att stå och vänta vid gränsen igen. Fast man kan ju alltid ha bussfest...

I Nyireghaza (eller nåt...) i Ungern var det matstopp, och där råkade Allan, 77 år, ut för att bli inlåst i bussen. Han hittades dock när vi andra ätit klart, och även om det må vara elakt så såg det hela faktiskt mycket komiskt ut från oss betraktares ögon. Denna natt anlände vi tidigt. Redan klockan 3. Detta utnyttjade några av norrmännen till att besöka en nattklubb.

Lördag. Stortävling. Etapp 1 av Spartacus Kupa. H21E var 14.5km, kartan var gul-grön med bruna ränder. Terrängen var bitvis märklig (i början sprang vi i ett tartanbrott). Trots allt så gick det ganska bra för mig, och efter 106 minuters löpning nådde jag målet, vilket placerade mig en bit upp på övre halvan. Nöjd med loppet slevade jag snabbt i mig en tallrik härlig gulasch och sprang vidare till bussen, där ett förhör om huruvida jag skulle platsa i föreningen Höst-Öst-legendarerna stundade.

Lördag kväll var den sista med det gäng som endast skulle åka första veckan, samt den första med det gäng som bara skulle vara med andra veckan. Den inleddes med den traditionella legendarfesten, där bland annat jag invaldes som ny medlem, och fortsatte för de flesta på en nattklubb som var dyr.

På söndagsmorgonen sågs många trötta ansikten. Det var dags för den avslutande etappen, som gick på samma karta, men tack och lov mätte dagens bana bara 12km. Jag småstrulade väl lite och blev ganska trött på slutet. Efter sista rejäl uppforsbacken var jag mycket nära att gå in i väggen, och hade stora svårigheter att hitta ruta 18 på stämpelkortet. Trots allt så hamnade jag på 15:e plats totalt. Väl i mål så tog vi farväl av enveckasresenärerna, och åkte själv iväg mot Serbien, en resa som de flesta sov bort, liksom kvällen.

Våra Jugoslaviska/Serbiska värdar var mycket måna om oss, och tyckte det var roligt att vi trots Kosovokrisen vågat oss dit. Först tog se oss ut på sightseeing i centrala Belgrad, som såg klart västerländskt ut. De hade också ordnat ett trevligt lopp åt oss i ett närområde, som var lagom kort och lättlöpt dagen efter två tuffa lopp. På eftermiddagen blev tagna. Kvällen var lugn med middag på hotellet, där vi till vår stora förtjusning fick lyssna på ett föredrag från en sponsor som handlade om ett, typ, pyramidspel med hälsopreparat. För bara 50 dollar fick man reda på prislistan, och då fick man även möjlighet att köpa för idrottsmän så behövliga preparat som aptitnedsättare mm. Vi var även några stycken som gick ut för att titta på nattelivet men stannade på ett ölcafé och var allmänt sega.

Nästa dag sken solen, och till benens stora lycka så var det idag parklopp i en närbelägen park, där det lågen borg med koncentrisk murar och ett fullkomligt labyrintsystem av trappor och gångar. Tyvärr var kartan gammal och mindre bra, varför det blev lite slumpbetonat. Detta gynnade mig - och trots sega ben sprang jag in på en tredje plats.

Efter lopp & lunch bar det iväg mot Kroatien. Gränspassagen gick oväntat bra, men det var nästan otäckt när bussen stannade precis efter gränsen och alla sprang ut på ett fält för att uträtta diverse behov. Tanken slog mig att antagligen hade här legat en eller anna mina för något år sedan. Hursomhelst så kom alla tillbaks med armar och ben i behåll. I Zagreb möttes vi av lokala orienterare som gärna ville visa oss runt i Zagrebs nattliv. Ingen orkade. Istället satt vi på ett hotellrum och tvingade ur varandra obehagliga sanningar.

Morgonen hälsade oss med ösregn. Mycket trevligt med tanke på att vi idag skulle springa två lopp. Det första gick i närheten av Zagreb i normal kontinental terräng. På väg till det andra kom vi upp i bergen, och jävlar i min lilla låda vad det brjade regna och blåsa. När vi till slut kom fram så

regnade det så fruktansvärt att de som hade underbett fick startförbud av säkerhetsskäl. Dessutom gjorde nu min stortå, som plågat mig ett tag, nu så ont att jag i princip bara kunde hoppa på ett ben. Terrängen var tuff: Kuperad och fylld med cirkelrunda gropar, men jag tog mig i vart fall runt.

När alla runnit i mål simmade bussen vidare mot Slovenska Medelhavskusten som hälsade oss med 18 plusgrader och en behagligt ljummen sommarnatt. Palmerna vajade vid lyxhotellet, och det luktade salt. Efter dusch och mat så drog vi oss ut till ett uteställe vid sandstranden där vi tillbringade en trevlig kväll, som avslutades med ett dopp i det fortfarande behagligt ljumna havet.

Solen sken in genom det öppna fönstret på morgonen. Jag svor en lång ramsa när jag satte foten i marken och lände hur ont tåeländet gjorde. Jag menar - hur kul är det att avstå en tävling för att man har ont i en liten ynkelig tå?? Patetiskt. Trots allt så följde jag med bussen till dagens tävlingsplats som låg 1½ timmes resa inåt landet. Bara en bit från kusten ändrades vädret och blev grått och kallt. Bäcker och dalar var vattenfyllda till bredden och litet till, och när vi kom högre upp låg det även snö, vilket blev dagens underlag att springa i. Terrängen bestod till 100% av små cirkelrunda gropar. För många var detta rena mardrömmsterrängen, då det är i princip omöjligt att läsa in sig. Kul som åskådare dock...

På eftermiddagen badade vi i det tempererade inomhusbadet, innan de flesta drog till det närbelägna casinot och blev av med sina besparingar. Självt gick jag därifrån hela 26000 lire rikare än jag kommit. Pengar jag sedan spenderade på stället vid stranden, där vi dansade Slovenska ringdanser, skrattade och hade allmänt roligt, innan det vardags för det obligatoriska kvälldoppet.

Den andra dagen i Slovenien sprang vi i ett steningt karstområde underminerat av grottor, varav vi besökte en efter loppet. 100 meter under jorden kom vi, och fick beskåda mäktiga salar och formationer. Denna den tredje kvällen gick i samma stil som de andra - givetvis inklusive havsbad.

Morgonen därpå tog vi farväl av vackra Slovenien och for till Trieste i Italien (ellet Trst som det så fint heter på Slovenska) där vi sprang banorna från Italienska långdistansmästerskapen. För första gången i livet hade jag ett badkar som kontrollpunkt. Detta var dock bara en ödets ironi, eftersom vi inte fick duscha efter loppet.

På kvällen, efter att ha installerat oss i hotellet, gick vi ut för att titta på morgondagens terräng. Hur fascinerande och intressant Venedig än må vara som orienteringsterräng så är det ett av jordens sämsta ställen att vara turist på. Venetianerna är i regel högfärdiga och ogästvänliga, turisterna trängs i horder, allt är svindyrt och alla skor sig på att lura turister. Överallt säljs krims-krams till ockerpriser, och maten tillhör den sämsta i världen. 80 spänn fick vi betala för en sorglig ursäkt till pizzabit som vilken slabbig pizzeria i Sättra som helst skulle skämts för att ge bort gratis. Plötsligt föreföll Vitryssland vara ett höjdarställe.

Så var äntligen dagen för den stora finalen kommen. Dagen då de mjäkiga (de som inte vågar satsa för fullt i en trång folkfylld gränd) skulle skiljas från de vansinniga. Dagen som Amerikanska turister skulle komma att minnas med indignation och fasa. Dagen då de flesta någon gång stod i en återvändsgränd och tittade ut över en illaluktande kanal. Utrustad med shorts, t-shirt, och ett italienskt ordförråd om två ord (scusi och grazie) stod jag på startlinjen på Markusplatsen och väntade på att få skrämmande slag på huv- och turistflocken framför. Banan var 10.7km och innehöll 73 broar längs bästa vägval. Denna gång var det varvbana som helt höll sig i turistkvarteren. Detta innebar tre passager över den fruktansvärt trånga Rialtobron, och att hela banan gick i det totala virrvarr av små gränder och kanaler som finns i centrala Venedig. 74 minuter, några småmissar, och många små krockar senare spurtade jag i mål på mjölksyrestinna ben. Min tid visade sig vara

dagens näst bästa svenska tid, och jag fick till slut en 11:e plats i elitklassen, något som nog är det bästa individuella lopp jag gjort, med tanke på att de flesta av de tio som var före brukar hävda sig mycket väl internationellt och att tävlingen brukar samla ca 3000 deltagare.

Efter en snabbdusch och en hiskligt dyr och smaklös portion pasta så var det språngmarsch 3km tillbaka till bussen för hemfärd. Fram till någonstans i Bayern så gjordes ett tappert försök att hålla humöret och ögonlocken öppna, men sen mörknade det - och resan dog en smula. I Helsingborg splittrades vi vind för våg, och där tvingades jag även skiljas från en smärre förmögenhet för att ta tåget hem. (Tack och hej SJ, nästa gång tar jag flyget eller bussen och struntar i er och era hutlösa priser.) Och så kom jag hem. Det var kallt. Det var snö.

Men det gjorde inget för jag skulle bara packa om. Nu tänker jag tillbringa vintern med att rita kartor i Sydafrika. Vi ses i vår!

- MIK-nytt's Östeuropakorrespondent, Per S -